Европейски парламент
2024-2029

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

2025/0541(COD)

19.5.2026

***I
ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика за периода 2028—2034 г.
(COM(2025)0541 – C10-0176/2025 – 2025/0541(COD))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик по становище: Карло Реслер

Легенда на използваните знаци

*	Процедура на консултация
***	Процедура на одобрение
***I	Обикновена законодателна процедура (първо четене)
***II	Обикновена законодателна процедура (второ четене)
***III	Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Изменения в две колони, внесени от Парламента

Заличаванията се обозначават с ***получер курсив*** в лявата колона. Заместванията се обозначават с ***получер курсив*** в двете колони. Новият текст се обозначава с ***получер курсив*** в дясната колона.

В първия и втория ред на антетката на всяко изменение се посочва съответната част от текста в разглеждания проект на акт. Ако изменението се отнася до съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, антетката съдържа и трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и съответната разпоредба от него.

Изменения, внесени от Парламента под формата на консолидиран текст

Новите части от текста се посочват с ***получер курсив***. Заличените части от текста се посочват със символа ▌ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с ***получер курсив*** новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.
По изключение не се отбелязват измененията с чисто техническо естество, които се нанасят от службите с оглед изготвянето на окончателния текст.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....23

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика за периода 2028—2034 г.
(COM(2025)0541 – C10-0176/2025 – 2025/0541(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

– като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2025)0541),

– като взе предвид член 294, параграф 2, член 77, параграф 2 и член 79, параграф 2, букви в) и г) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C10-0176/2025),

– като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид бюджетната оценка на комисията по бюджети,

– като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 19 февруари 2026 г.[1],

– като взе предвид членове 60 и 58 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A10-0000/2026),

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;

2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст или внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

[1] Все още непубликувано в Официален вестник.

Изменение 1

Предложение за регламент
Съображение 9

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(9) В условията на променяща се глобална обстановка и нарастваща нестабилност ЕС и неговите държави членки трябва да съчетаят ресурсите си, за да защитават ефективно външните граници на Съюза, включително с цел справяне с незаконната миграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора и реагиране на действията на държавни субекти, които изкуствено създават незаконна миграция или я улесняват, превръщат миграционните потоци в инструмент за политически цели и използват тактики за хибридна война, като например използването на миграцията като оръжие[7], за да дестабилизират Европейския съюз и неговите държави членки. В интерес на солидарността в Шенгенското пространство като цяло и в духа на споделената отговорност за защитата на външните граници на Съюза, в плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки следва да се предлагат адекватни решения на установените предизвикателства, по-специално в контекста на Европейската стратегия за интегрирано управление на границите, стратегията за европейската визова политика и новата шенгенска ИТ архитектура, която разчита на широкомащабните информационни системи, внедрени за външните граници и управлението на сигурността, както и на оперативната съвместимост на тези системи. Освен това в подкрепа на мисията за граничен контрол следва да се обмисли внедряването на технологии и цифрови решения.	(9) В условията на променяща се глобална обстановка и нарастваща нестабилност ЕС и неговите държави членки трябва да съчетаят ресурсите си ***и да гарантират, че имат на разположение подходящ физически, технически, човешки и административен капацитети***, за да защитават ефективно външните граници на Съюза, включително с цел справяне с незаконната миграция, контрабандата на мигранти и трафика на хора и реагиране на действията на държавни субекти, които изкуствено създават незаконна миграция или я улесняват, превръщат миграционните потоци в инструмент за политически цели и използват тактики за хибридна война, като например използването на миграцията като оръжие[7], за да дестабилизират Европейския съюз и неговите държави членки. В интерес на солидарността в Шенгенското пространство като цяло и в духа на споделената отговорност за защитата на външните граници на Съюза, в плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки следва да се предлагат адекватни решения на установените предизвикателства, по-специално в контекста на Европейската стратегия за интегрирано управление на границите, стратегията за европейската визова политика и новата шенгенска ИТ архитектура, която разчита на широкомащабните информационни системи, внедрени за външните граници и управлението на сигурността, както и на оперативната съвместимост на тези системи. Освен това в подкрепа на мисията за граничен контрол следва да се обмисли внедряването на технологии

и цифрови решения.

[7] Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно борбата с хибридните заплахи, произтичащи от използването на миграцията като оръжие, и укрепването на сигурността по външните граници на ЕС (COM(2024) 570 final от 11.12.2024 г.).

[7] Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно борбата с хибридните заплахи, произтичащи от използването на миграцията като оръжие, и укрепването на сигурността по външните граници на ЕС (COM(2024) 570 final от 11.12.2024 г.).

Or. en

Изменение 2

Предложение за регламент
Съображение 10

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(10) Подкрепата от Съюза следва да допринася за осигуряване на последователност, съгласуваност, полезни взаимодействия и взаимно допълване между вътрешните и външните политики на Съюза. Необходима е по-голяма съгласуваност между политиките в областта на миграцията, убежището, връщането и външните политики и е важно да се гарантира, че външната помощ на Съюза и подкрепата от Съюза по настоящия регламент допринасят за координиран, цялостен и структуриран подход към миграцията, като се увеличават максимално полезните взаимодействия и се засилва ефектът на лоста. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент може да включва ***също така*** подкрепа за съответните ресурси на делегациите на ЕС ***в надлежно обосновани случаи*** и да бъде координирана между държавите членки и Комисията на етапите на програмиране и изпълнение.	(10) Подкрепата от Съюза следва да допринася за осигуряване на последователност, съгласуваност, полезни взаимодействия и взаимно допълване между вътрешните и външните политики на Съюза. ***Важно е Комисията да осигурява координация с други съответни фондове на ЕС, например фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“, за да се увеличи максимално въздействието на финансирането от ЕС и да се избегне дублирането.*** Необходима е по-голяма съгласуваност между политиките в областта на миграцията, убежището, връщането и външните политики и е важно да се гарантира, че външната помощ на Съюза и подкрепата от Съюза по настоящия регламент допринасят за координиран, цялостен и структуриран подход към миграцията, като се увеличават максимално полезните взаимодействия и се засилва ефектът на лоста***, като се осъществява пълноценно и ориентирано към резултати сътрудничество с трети държави и съответните***

заинтересовани страни. Подкрепата от Съюза по настоящия регламент може да включва ***извършвани в трети държави действия, включително*** подкрепа за съответните ресурси на делегациите на ЕС и да бъде координирана между държавите членки и Комисията на етапите на програмиране и изпълнение.

Or. en

Изменение 3

Предложение за регламент
Съображение 12

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(12) Предизвикателствата, свързани с управлението на границите и с визовата политика, се променят постоянно и поради това е необходимо разпределението на подкрепа от Съюза да се адаптира спрямо промените в приоритетите на управлението на външните граници и визовата политика, включително промените вследствие на повишения натиск по границите. Необходимо е също така финансирането да се насочва към приоритетите с най-висока добавена стойност от Съюза. За да се отвърне на належащите нужди и промени в политиката и приоритетите на Съюза и за да се насочи финансирането към действия с високо равнище на добавена стойност от Съюза, част от подкрепата от Съюза следва да се изпълнява при пряко, споделено и непряко управление чрез Механизма на ЕС, създаден съгласно Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността. Механизмът на ЕС предлага гъвкавост при управлението на подкрепата от Съюза, а при споделено управление той	(12) Предизвикателствата, свързани с управлението на границите и с визовата политика, се променят постоянно и поради това е необходимо разпределението на подкрепа от Съюза да се адаптира спрямо промените в приоритетите на управлението на външните граници и визовата политика, включително промените вследствие на повишения натиск по границите. Необходимо е също така финансирането да се насочва към приоритетите с най-висока добавена стойност от Съюза. За да се отвърне на належащите нужди и промени в политиката и приоритетите на Съюза и за да се насочи финансирането към действия с високо равнище на добавена стойност от Съюза, част от подкрепата от Съюза следва да се изпълнява при пряко, споделено и непряко управление чрез Механизма на ЕС, създаден съгласно Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността. ***За целите на това приоритизиране неотложните нужди и приоритетните предизвикателства***

следва да се изпълнява чрез плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки.

следва да бъдат установени въз основа на механизмите и инструментите за мониторинг на равнището на Съюза, включително оценките по Шенген, извършваната от Frontex оценка на уязвимостта и съответните анализи на компетентните органи, служби и агенции на Съюза в рамките на техните мандати. Механизмът на ЕС предлага гъвкавост при управлението на подкрепата от Съюза, а при споделено управление той следва да се изпълнява чрез плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки. ***Тази гъвкавост следва да гарантира, че подкрепата може бързо да бъде насочена към мерки за укрепване на непосредствения оперативен капацитет, особено в най-изложените на риск участъци от външни граници, и към инвестиции с измеримо и трайно въздействие върху сигурността, процедурната ефективност и устойчивостта на Шенгенското пространство.***

Or. en

Изменение 4

Предложение за регламент
Съображение 13

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(13) Комисията и държавите членки следва да гарантират, че знанията и опитът на органите, службите и агенциите на Съюза се вземат предвид при изпълнението на мерките или преодоляването на предизвикателствата във връзка с управлението на миграцията, граничния контрол и управлението на границите и вътрешната сигурност. Когато е целесъобразно, Комисията следва също така да може да включва съответните органи, служби и агенции на Съюза в дейности, имащи за цел да се гарантира,	(13) Комисията и държавите членки следва да гарантират, че знанията и опитът на органите, службите и агенциите на Съюза се вземат предвид при изпълнението на мерките или преодоляването на предизвикателствата във връзка с управлението на миграцията, граничния контрол и управлението на границите и вътрешната сигурност***, включително чрез пълноценно използване на техните оперативни и аналитични капацитети и посредством осигуряване на ефективна***

че мерките, ползващи се с подкрепа от Съюза, са в съответствие с достиженията на правото на Съюза и договорените приоритети на Съюза.

координация и обмен на информация с тези органи, служби и агенции. Когато е целесъобразно, Комисията следва също така да може да включва съответните органи, служби и агенции на Съюза в дейности, имащи за цел да се гарантира, че мерките, ползващи се с подкрепа от Съюза, са в съответствие с достиженията на правото на Съюза и договорените приоритети на Съюза.

Or. en

Изменение 5

Предложение за регламент
Съображение 16

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(16) Подкрепата от Съюза следва да допринася за модернизирането и подобряването на ефикасността на обработването на визи по отношение на откриването и оценката на рисковете, свързани със сигурността и незаконната миграция, като се гарантира ефективното прилагане на Визовия кодекс. По-специално подкрепата от Съюза следва да допринася за цифровизирането на обработването на визи с цел да се осигурят бързи, сигурни и удобни за клиентите визови процедури в полза както на кандидатите за виза, така и на консулствата. Подкрепата от Съюза следва също така да служи за подобряване на обслужването на кандидатите за виза, включително чрез осигуряване на по-добро покритие на консулските услуги по света.	(16) Подкрепата от Съюза следва да допринася за модернизирането и подобряването на ефикасността на обработването на визи по отношение на откриването и оценката на рисковете, свързани със сигурността и незаконната миграция, като се гарантира ефективното прилагане на Визовия кодекс. По-специално подкрепата от Съюза следва да допринася за цифровизирането на обработването на визи с цел да се осигурят бързи, сигурни и удобни за клиентите визови процедури в полза както на кандидатите за виза, така и на консулствата. Подкрепата от Съюза следва също така да служи за подобряване на обслужването на кандидатите за виза, включително чрез осигуряване на по-добро покритие на консулските услуги по света.

Or. en

Изменение 6

Предложение за регламент
Съображение 17

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
(17) Държавите членки могат да изпълняват подкрепата от Съюза въз основа на принципа на партньорство, за да се гарантира приемственост в подхода на управление.	(17) Държавите членки могат да изпълняват подкрепата от Съюза въз основа на принципа на партньорство, за да се гарантира приемственост в подхода на управление***, включително чрез осигуряване на подходящо участие на регионалните и местните органи на власт в подготовката и изпълнението на плановете за национално и регионално партньорство на държавите членки в съответствие със специфичните институционални рамки***.
	Or. en

Изменение 7

Предложение за регламент
Съображение 17 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(17а) Подкрепата от Съюза следва да допринася за повишаване на ефективността на политиката на връщане като основен компонент на добре функциониращата система за управление на миграцията. По-специално той следва да подкрепя държавите членки при осигуряването на бързо, ефикасно и устойчиво връщане, включително чрез засилено сътрудничество с трети държави в областта на обратното приемане и реинтеграцията.
	Or. en

Изменение 8

Предложение за регламент
Съображение 24 а (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(24а) Разпоредбите на настоящия регламент, както и неговите правила за управление, трябва да способстват за правилното вземане на решения от бюджетния орган и за подходящ парламентарен контрол. По-специално всяко уточняване на подкрепата от Съюза за Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика следва да бъде надлежно отразено в бюджетната номенклатура чрез въвеждането на съответните бюджетни редове.

Or. en

Изменение 9

Предложение за регламент
Съображение 24 б (ново)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	(24б) Последствията от настоящия регламент за бюджета на Съюза бяха подложени на оценка[1а] в съответствие с член 310, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз. За неговото изпълнение следва да бъдат предоставени достатъчно финансови и човешки ресурси, като същевременно се отчита въздействието от неговото финансиране върху други програми или политики на Съюза и се гарантира съвместимостта му с многогодишната финансова рамка, както и с бюджетните принципи, установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета.

[1a] Бюджетна оценка на комисията по бюджети на Европейския парламент от 17 април 2026 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подкрепата от Съюза по отношение на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и общата визова политика за периода 2028—2034 г. (COM(2025)0541).

Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Or. en

Изменение 10

Предложение за регламент
Член 1 – параграф 2 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Тази подкрепа от Съюза се освобождава от прилагането на хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 6 и 7 от Регламент (ЕС) xxxx/xxx (Регламент за изпълнението).

Or. en

Изменение 11

Предложение за регламент
Член 1 – параграф 2 б (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Разходите, финансирани с тази подкрепа от Съюза, се изключват от основата за изчисляване на целта за

разходите в областта на климата и околната среда, определена в член 4 от Регламент (ЕС) xxxx/xxx (Регламент за изпълнението).

Or. en

Изменение 12

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 1 – алинея 1 – буква б

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
б) да се подпомага ефективното европейско интегрирано управление на външните граници, извършвано от европейската гранична и брегова охрана като споделена отговорност на Европейската агенция за гранична и брегова охрана и на националните органи, отговарящи за управлението на границите, включително чрез новаторски методи и нови технологии, с цел улесняване на законното преминаване на границите, предотвратяване и разкриване на случаите на незаконна имиграция, трансгранична престъпност ***и*** инструментализиране и използване като оръжие на ***нередовната*** миграция, както и с цел допринасяне към ефективното връщане;	б) да се подпомага ефективното европейско интегрирано управление на външните граници, извършвано от европейската гранична и брегова охрана като споделена отговорност на Европейската агенция за гранична и брегова охрана и на националните органи, отговарящи за управлението на границите, включително чрез новаторски методи и нови технологии, с цел улесняване на законното преминаване на границите, предотвратяване и разкриване на случаите на незаконна имиграция, трансгранична престъпност***,*** инструментализиране и използване като оръжие на ***незаконната*** миграция ***и други хибридни заплахи***, както и с цел допринасяне към ефективното връщане;

Or. en

Изменение 13

Предложение за регламент
Член 3 – параграф 3

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
3. Държавите членки гарантират, че приоритетите на техните планове за национално и регионално партньорство включват действия за постигане на всяка от целите на подкрепата от Съюза съгласно настоящия регламент и че	3. Държавите членки гарантират, че приоритетите на техните планове за национално и регионално партньорство включват действия за постигане на всяка от целите на подкрепата от Съюза съгласно настоящия регламент и че

разпределението на ресурсите между целите е пропорционално на установените предизвикателства и нужди.	разпределението на ресурсите между целите е пропорционално на установените предизвикателства и нужди***, включително на нивото на изложеност на сектори от външната граница, оперативните тежести за компетентните органи, рисковете за сигурността и нуждата от осигуряване на устойчив капацитет за дълго време***.
	Or. en

Изменение 14

Предложение за регламент
Член 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 3а
	Специални цели на подкрепата от Съюза за Шенгенското пространство, за европейското интегрирано управление на външните граници и за общата визова политика
	1. В рамките на целта, посочена в член 3, параграф 1, буква а), подкрепата от Съюза допринася за доброто функциониране на Шенгенското пространство и трансграничното сътрудничество, включително чрез подкрепа за:
	а) изпълнението на препоръките, произтичащи от оценките по Шенген и механизмите за мониторинг, и на мерките за отстраняване на недостатъците, засягащи прилагането на достиженията на правото от Шенген;
	б) мерки в подкрепа на еднаквото, ефективно и навременно прилагане на достиженията на правото от Шенген в областите, обхванати от настоящия регламент;
	в) дейности по подготовка,

мониторинг, административни и технически дейности, необходими за укрепване на управлението на Шенгенското пространство, включително дейности в подкрепа на механизмите за оценка и мониторинг;

г) действия в подкрепа на събирането, обмена и използването на информация, анализа на риска и ситуационната осведоменост, когато това е необходимо за доброто функциониране на Шенгенското пространство;

д) мерки в подкрепа на изпълнението, мониторинга и оценката на приоритетите на Съюза, свързани с функционирането на Шенгенското пространство.

2. В рамките на целта, посочена в член 3, параграф 1, буква б), подкрепата от Съюза допринася за интегрираното управление на границите, включително чрез подкрепа за:

а) възлагане на обществени поръчки, поддръжка и модернизиране на технически транспортни средства, системи за наблюдение, комуникационни системи и информационни и комуникационни технологии, необходими за ефективно и сигурно управление на границите;

б) разработването, изграждането, адаптирането, поддръжката и модернизацията на инфраструктура и съоръжения, както и възлагането на обществени поръчки, поддръжката и модернизирането на оборудване на гранично-пропускателните пунктове и по външните граници, включително фиксирани, мобилни и годни за разполагане активи, необходими за извършването на гранични проверки, операции по наблюдение и свързани с тях процедури, извършвани в

съответствие с правото на Съюза;

в) създаването, експлоатацията, поддръжката, модернизирането и оперативната съвместимост на широкомащабни информационни системи в подкрепа на управлението на границите, включително действия в подкрепа на качеството на данните, киберсигурността, готовността на системата и упражняването на правата на субектите на данни;

г) обучение, изграждане на капацитет, обмен на най-добри практики и разработването на общи стандарти за граничните служители и другите органи, изпълняващи функции по управление на границите;

д) мерки за засилване на сътрудничеството и координацията между държавите членки и със съответните органи, служби и агенции на Съюза, включително Европейската агенция за гранична и брегова охрана, eu-LISA и други компетентни органи, служби и агенции на Съюза;

е) действия в подкрепа на европейската гранична и брегова охрана, включително развитие на способности, изграждане на общ капацитет, съвместно възлагане на обществени поръчки, установяването на общи стандарти, регистрацията или предоставянето на разположение на оборудване във фонда от техническо оборудване на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, както и мерки за изпълнение на препоръките, произтичащи от оценките на уязвимостта;

ж) действия в подкрепа на разработването, функционирането и използването на EUROSUR и други инструменти, допринасящи за наблюдението на границите, ситуационната осведоменост,

анализа на риска и обмена на информация;

з) действия в подкрепа на скрининга и процедурите на границата по външните граници, включително оперативни и технически дейности, оборудване, съоръжения, обучение, координация и дейности на независими механизми за мониторинг, предвидени в правото на Съюза;

и) разработване и внедряване на иновативни методи и нови технологии в подкрепа на европейското интегрирано управление на границите.

3. В рамките на целта, посочена в член 3, параграф 1, буква б), подкрепата от Съюза допринася за общата визова политика, включително чрез подкрепа за:

а) цифровизацията на обработването на визите и модернизирането на консулските услуги, с цел да се гарантират сигурни, ефикасни и достъпни процедури за кандидатите за виза;

б) разработването, модернизирането, поддръжката и експлоатацията на инфраструктура, съоръжения, мерки за сигурност, оперативно оборудване и системи на ИКТ, необходими за обработването на заявления за издаване на визи и за консулското сътрудничество;

в) консулско сътрудничество, консулско представителство, сигурност на документите и сътрудничество между държавите членки при обработването на визи;

г) разполагане, обучение и изграждане на капацитет на консулски и друг персонал, допринасящ за общата визова политика;

д) подкрепа за държавите членки при издаването на визи в съответствие с достиженията на правото на Съюза, включително, когато е целесъобразно, на визи с ограничена териториална валидност;

е) мерки за изпълнение на препоръките, произтичащи от оценки по Шенген в областта на общата визова политика;

ж) създаването, функционирането, поддръжката, модернизирането и оперативната съвместимост на широкомащабни информационни системи в подкрепа на общата визова политика, включително Визовата информационна система и свързаната с нея комуникационна инфраструктура;

з) действия за повишаване на качеството на данните в системите на ИКТ, свързани с визите, и за подобряване на упражняването на правата на субектите на данни;

и) проучвания, пилотни проекти, обмен на най-добри практики, мониторинг, оценка, статистически инструменти и иновативни методи или технологии, допринасящи за прилагането и модернизирането на общата визова политика.

4. Подкрепата от Съюза може също така да покрива оперативна подкрепа, включително допустими разходи за персонал, комуникационни дейности, техническа помощ и други дейности по подготовка, администриране, мониторинг, контрол или оценка, необходими за изпълнението на целите, определени в член 3, включително разходи, необходими за поддържане на оперативната готовност.

5. Категориите действия и мерки, посочени в настоящия член, са

неизчерпателни и не засягат правилата за допустимост, начините на изпълнение, рамката за изпълнение и уредбата за програмирането, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността и в Регламент (ЕС) xxxx/xxx (Регламент за изпълнението).

Or. en

Изменение 15

Предложение за регламент
Член 3 б (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	Член 3б
	Подпомагане от Съюза за дейности във и във връзка с трети държави
	Подкрепа от Съюза може да се предоставя за действия във и във връзка с трети държави, при условие че тези действия допринасят за целите, определени в член 3 от настоящия регламент, като допълват действията в трети държави, подкрепяни от Регламент (ЕС) [Фонд „Глобална Европа“]. Тези действия служат на интересите на вътрешните политики на Съюза и са съгласувани с дейностите, предприемани в рамките на Съюза.

Or. en

Изменение 16

Предложение за регламент
Член 4 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
1. Индикативният финансов пакет за изпълнение на целите, посочени в член 3, за периода 2028—2034 г. е в размер на ***15 396 750 000 EUR*** по текущи цени. Той се изпълнява в съответствие с хоризонталните правила за плановете за национално и регионално партньорство, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.	1. Индикативният финансов пакет за изпълнение на целите, посочени в член 3, за периода 2028—2034 г. е в размер на ***... [сумата от междинния доклад относно предложението за многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. (2025/0571R(APP))],*** по текущи цени ***и по цени от 2025 г***. Той се изпълнява в съответствие с хоризонталните правила за плановете за национално и регионално партньорство, определени в Регламент (ЕС) [...] за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за морското дело и рибарството и за просперитета и сигурността.

Or. en

Изменение 17

Предложение за регламент
Член 4 – параграф 3 а (нов)

Текст, предложен от Комисията	*Изменение*
	3а. При изпълнението на бюджетните кредити, посочени в параграф 3, чрез Механизма на ЕС, Комисията взема предвид неотложните нужди и приоритетните предизвикателства, засягащи целите, установени в член 3, определени въз основа на механизмите и инструментите за мониторинг на равнището на Съюза, включително оценките по Шенген, извършваната от Frontex оценка на уязвимостта и съответните анализи на компетентните органи, служби и агенции на Съюза в рамките на техните мандати, когато определя приоритетите за подкрепа от Съюза

по линия на Механизма на ЕС.

Or. en

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

На 16 юли 2025 г. Комисията представи предложения за трите програми, които ще заемат мястото на сегашните фондове в областта на вътрешните работи (ФУМИ, ИУГВ и ФВС), заедно с хоризонтален фонд за националните и регионалните планове и плановете за партньорство (НРП)[1] [т.нар. „Фонд за НРП“]. Настоящото предложение за регламент за установяване на подкрепата от Съюза за Шенгенското пространство, за европейското интегрирано управление на границите и за общата визова политика за периода 2028—2034 г. е част от посочения пакет[2]. В предложението на Комисията се предвижда бюджет от 15,4 милиарда евро за периода 2028—2034 г.

Според Комисията архитектурата и подходът на многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г. (МФР за периода 2028—2034 г.) трябва да предоставят на Съюза модернизиран бюджет, преработен, за да се осигурят гъвкавост и опростяване, и съобразен с местните нужди. От тази перспектива „гъвкавост“ означава „по-лесно приспособим бюджет, съчетаващ стабилност и предвидимост с по-структурен капацитет за адаптиране към променящите се нужди и приоритети“[3], докато „опростяване“ означава „опростяване и хармонизиране на правилата и процесите за достъп до финансиране от ЕС“, което улеснява достъпа на бенефициерите до фондовете на ЕС, и „по-опростена архитектура с по-малко програми, намаляваща административната тежест“.

Фондът за НРП е ключов компонент на тази преразгледана архитектура. В позицията си относно предложената МФР за периода 2028—2034 г. Европейският парламент подчерта, че предложеното равнище на финансиране не съответства на стратегическите амбиции на Съюза или на мащаба на предизвикателствата, пред които е изправена Европа — от областите на сигурността, отбраната и управлението на миграцията до областите на икономическата и технологичната конкурентоспособност. Той също така подчерта, че гъвкавостта и опростяването трябва да бъдат придружени от подходящи ресурси и капацитет за постигане на конкретни резултати. Това е от особено значение, като се има предвид, че Фондът за НРП обединява политиката на сближаване, общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството, но също така и политиките в областта на вътрешните работи, включително миграцията, убежището, управлението на границите, Шенгенската рамка, визите и вътрешната сигурност. Фондът трябва да се изпълнява или чрез планове за НРП, изготвени от самите държави членки, оценени от Комисията и приети от Съвета, или чрез механизъм на ЕС, който следва да допълва изпълнението на национално и регионално равнище и да подкрепя транснационални и иновативни проекти.

---

[1] Регламент за създаване за периода 2028 – 2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността, както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509 (2025/0240 (COD)) (предложение за ПНРП).

[2] Заедно с предложението за регламент за определяне на подкрепата от ЕС в областта на убежището, миграцията и интеграцията) и с предложението за регламент за определяне на подкрепата от Съюза в областта на вътрешната сигурност).

[3] Динамичен бюджет на ЕС за приоритетите на бъдещето — Многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г., COM(2025) 570 final.

Следователно съществува тясна връзка между настоящото предложение и Фонда за НРП. Въпреки че настоящото предложение определя финансовия пакет и целите на политиката, неговото изпълнение попада в рамките на Фонда за НРП. Както се посочва във връзка с Фонда за НРП, „специфичните за сектора регламенти могат да определят специфични условия за допълване на Фонда за НРП“, но тези условия „не следва да са в противоречие“ с Фонда за НРП; в случай на съмнение Фондът за НРП „има предимство“ (съображение 8). В приложение I към предложението за ПНРП се определя алгоритъмът за финансовия принос, който е на разположение за всяка държава членка за изпълнението на съответния ѝ план за НРП. Предложението също така позволява на държавите членки да изменят своя план и да искат преразпределяне на част от сумите между трите инструмента в областта на вътрешните работи.

Поради факта, че не всички държави членки участват във всички области на политиката на Съюза („променлива геометрия“), трите инструмента в областта на вътрешните работи бяха предложени заедно с Фонда за НРП, вместо да бъдат включени в него. Асоциираните към Шенген държави следва да участват чрез финансов принос, договорен в двустранни споразумения с ЕС.

Целта на настоящото предложение е да се предостави целенасочено и гъвкаво финансиране от Съюза в подкрепа на държавите членки при ефективното изпълнение, прилагане и по-нататъшно развитие на Шенгенската рамка, европейското интегрирано управление на границите и задачите, свързани с визите, които допринасят за цялостната сигурност и правилното функциониране на Шенгенското пространство. За тази цел то подкрепя мерки, насочени към укрепване на капацитета за наблюдение на границите, подобряване на оперативната съвместимост и цифровизацията, повишаване на ситуационната осведоменост, улесняване на визовите процедури и осигуряване на спазването на задълженията в областта на основните права във всички свързани дейности.

Предложението се основава на съществуващата архитектура, създадена в рамките на Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП)[4] и свързаните с него инструменти на Съюза, като същевременно се вземат предвид новите оперативни реалности и технологичното развитие. То има за цел да гарантира непрекъснатост на подкрепата, като същевременно укрепва капацитета на Съюза да реагира на възникващите предизвикателства, засягащи функционирането на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на границите и визовата политика на ЕС. Въпреки че е тясно свързано с продължаващото внедряване и разработване на широкомащабни информационни системи на Съюза и архитектура за оперативна съвместимост, включително Системата за влизане/излизане (СВИ), Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), Визовата информационна система (ВИС), Шенгенската информационна система (ШИС) и Евродак, предложението също така допълва изпълнението на съответните части на Пакта за миграцията и убежището (Регламента за скрининга).

Три допълнителни елемента на предложението са разпределените финансови средства за

[4] Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите.

Литва за специалната транзитна схема, разпоредбата относно ресурсите за оперативните разходи на държавите членки за Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и правилата за финансовите вноски за годишния солидарен резерв в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1351[5].

В този контекст докладчикът приветства увеличаването на подкрепата от Съюза за миграцията, управлението на границите и вътрешната сигурност в рамките на предложената МФР за периода 2028—2034 г., като общият размер на разпределените средства за тези области е три пъти по-голям, отколкото в рамките на настоящата МФР.

Докладчикът счита, че регламентът следва да предостави по-голяма яснота и насоки на държавите членки относно категориите действия и мерки, които могат да бъдат подпомагани в рамките на инструмента. Като се запазва гъвкавостта на новата архитектура, в регламента следва да се определи неизчерпателен списък на категориите подкрепа, свързани с всяка от неговите специфични цели: доброто функциониране на Шенгенското пространство, европейското интегрирано управление на външните граници и общата визова политика Това би осигурило по-голяма правна и политическа яснота за предвидените видове подкрепа, като същевременно се избягва прекалено предписателен или изчерпателен списък на допустимите действия, който би подкопал необходимата гъвкавост в рамките на новата архитектура.

Докладчикът също така счита, че гъвкавостта, предоставена от Механизма на ЕС, следва да се ръководи от обективни нужди и ясна добавена стойност от Съюза. Ето защо при определяне на приоритетите за подкрепата от Съюза съгласно Инструмента на ЕС Комисията следва да вземе под внимание неотложните нужди и приоритетните предизвикателства, установени въз основа на механизмите и инструментите за мониторинг на равнището на Съюза, включително оценките по Шенген, извършваната от Frontex оценка на уязвимостта и съответните анализи на компетентните органи, служби и агенции на Съюза в рамките на техните мандати. Това би спомогнало да се гарантира, че гъвкавостта не се упражнява по непрозрачен начин, а се ръководи от основани на факти приоритизиране и оперативни нужди.

[5] Регламент (ЕС) 2024/1351 относно управлението на убежището и миграцията, за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1147 и (ЕС) 2021/1060 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 604/2013.